

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a Mgr. Vojtěcha Salamánka ve věci

žalobce: J. P., narozen dne X
t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Bělušice
sídlem Bělušice 66, 434 01 Bělušice
zastoupen advokátem JUDr. Karlem Davidem
sídlem Sladkovského 1640, 440 01 Louny

proti

žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Bělušice
sídlem Bělušice 66, 434 01 Bělušice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v tom, že žalovaná žalobci nepřidělovala při výkonu trestu odnětí svobody práci v důsledku lékařského posudku žalované ze dne 13. 8. 2024, ev. č. 18V2024516

takto:

- I. Žaloba **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobcovu ustanovenému zástupci, advokátu JUDr. Karlu Davidovi, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v dalším řízení o žalobě a náhrada hotových výdajů ve výši 12 269,40 Kč. Tato mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do 90 dní od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Podáním ze dne 20. 8. 2024, označeným jako „*návrh na neplatnost pracovně lékařského posudku*“, podaným k poštovní přepravě dne 21. 8. 2024 a doručeným soudu dne 22. 8. 2024, se žalobce vymezil vůči obsahu lékařského posudku o jeho zdravotní způsobilosti k práci při žalobcově výkonu trestu odnětí svobody.
2. Usnesením ze dne 3. 9. 2024, č. j. 15 Na 224/2024-9, přiznal zdejší soud žalobci plné osvobození od soudních poplatků, ustanovil mu pro řízení o žalobě zástupcem shora označeného advokáta JUDr. Karla Davida a vyzval jej, aby ve stanovené lhůtě odstranil vady podání (žaloby) ze dne 20. 8. 2024.
3. Následně podáním ze dne 19. 9. 2024 žalobce prostřednictvím ustanoveného zástupce doplnil své původní podání ze dne 20. 8. 2024. Jako žalovanou označil Vězeňskou službu České republiky, Věznici Bělušice, a jako napadené rozhodnutí specifikoval lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci, jež žalovaná vydala dne 13. 8. 2024 pod ev. č. 18V2024516. Tento posudek byl žalobci doručen dne 13. 8. 2024.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

4. Usnesením ze dne 27. 1. 2025, č. j. 141 A 29/2024-27, soud žalobu proti danému lékařskému posudku (jakožto žalobu proti rozhodnutí správního orgánu) odmítl. Shledal totiž, že lékařský posudek není rozhodnutím ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zmíněné usnesení bylo ke kasační stížnosti žalobce zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2025, č. j. 21 As 20/2025-28, a věc byla vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
5. Zdejší soud následně v souladu se závazným právním názorem obsaženým v bodu 22 odůvodnění posledně uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu vydal dne 11. 9. 2025 usnesení č. j. 141 A 29/2024-46, jímž žalobce poučil o možnosti změnit žalobní návrh na zásahovou žalobu a směřovat tuto svoji žalobu proti jednání žalované spočívajícímu v nezařazení žalobce do práce na základě lékařského posudku.
6. Podáním ze dne 26. 9. 2025 žalobce změnil podanou žalobu tak, že se nově domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v tom, že byl uvedeným lékařským posudkem seznán zdravotně nezpůsobilým k práci a že mu následně nebyla práce přidělována (nebyl pracovně zařazen). Žalobce navrhl, aby soud rozsudkem určil, že *„zásah žalované, kterým bylo žalovanému (patrně „žalobci“; pozn. soudu) na základě lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci Vězeňské služby České republiky, Věznice Bělušice ze dne 13. 8. 2024 ev. označení 18V2024516, jímž bylo rozhodnuto, že žalovaný (opět patrně „žalobce“; pozn. soudu) je zdravotně nezpůsobilý k práci na pracovní pozici výrobní dělník – ANA Aqualine s.r.o., ve výkonu trestu znemožněno pracovní zařazení, je nezákonný.“*
7. Výrokem I. usnesení ze dne 1. 10. 2025, č. j. 141 A 29/2024-56, soud připustil výše popsanou změnu žaloby, a řízení tak nadále vedl o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem označeným shora v záhlaví tohoto usnesení. Výrokem II. odkazovaného usnesení soud žalobce vyzval, aby svou žalobu ve stanovené lhůtě doplnil o tvrzení (a důkazy), zda ohledně nezařazení do práce pro lékařským posudkem shledanou pracovní nezařaditelnost uplatnil před podáním žaloby jednak žádost u příslušného státního zastupitelství o dozor podle § 16a odst. 5 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o státním zastupitelství“), jednak i žádost o přezkoumání způsobu vyřízení tohoto podání u nejbližšího vyššího státního zastupitelství podle § 16a odst. 7 téhož zákona, a jakým způsobem (formou) a kdy tato svá práva uplatnil a jak bylo s takovými žádostmi naloženo. Krom toho výrokem III. téhož usnesení soud žalobce obdobně vyzval, aby svou žalobu doplnil o tvrzení (a důkazy), zda před podáním žaloby využil svého práva navrhnout dle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 373/2011 Sb.“) přezkoumání lékařského posudku žalované ze dne 13. 8. 2024, ev. č. 18V2024516, jakým způsobem (formou) a kdy toto své právo uplatnil a jak bylo s takovým návrhem naloženo.
8. V soudem k tomu stanovené lhůtě žalobce reagoval podáním ze dne 17. 10. 2025. V něm mj. uvedl, že ani žádost o dozor státního zastupitelství ve smyslu § 16a odst. 5 zákona o státním zastupitelství, ani žádost o přezkoumání způsobu vyřízení takové žádosti (§ 16a odst. 7 téhož zákona) před podáním žaloby neuplatnil. K tomu však přestřel svůj názor, že přezkum lékařských posudků, které jsou podkladem pro rozhodování o zdravotní způsobilosti vězněných osob k pracovnímu zařazení, nenáleží do kompetence státního zastupitelství, neboť takové posudky jsou úkony podle zákona č. 373/2011 Sb., a tedy podléhají pouze přezkumnému postupu upravenému v tomto speciálním zákoně. K takovému přezkumu nedisponuje státní zastupitelství ani odbornou kvalifikací. Žalobce dodal, že konkrétně v lékařském posudku relevantním pro nyní posuzovanou věc byl poučen pouze o možnosti

podat návrh na přezkum dle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb. Především ale žalobce zastává názor, že domáhá-li se žalobou pouze určení, že zásah žalované byl nezákonný, a kdy tento zásah již netrvá, nebyl s ohledem na znění § 85 s. ř. s. povinen bezúspěšně vyčerpat případné jiné právní prostředky ochrany nebo nápravy. Žalobce pak podotkl, že státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem, JUDr. M. B., dlouhodobě odmítá žalobce vyslechnout a dosud nikoli na každý z žalobcových podnětů v jiných věcech reagoval. Žalobce pak navázal sdělením, že vymezený zásah již netrvá, neboť v mezidobí od podání žaloby (21. 8. 2024) došlo ke změně přístupu žalované a žalobce byl při výkonu trestu zaměstnán, a sice v období od 30. 10. 2024 do 31. 1. 2025 právě na pracovišti ANA – AQUALINE s.r.o. K ukončení tohoto pracovního zařazení došlo pro údajné „neprokázání praktických dovedností“. Od 21. 8. 2025 nadále je žalobce pracovníčně zařazen na poloviční úvazek na pozici třídič komunálního odpadu. I proto žalobce setrvává na názoru, že přípustnost jeho určovací zásahové žaloby, směřující proti nyní již ukončenému zásahu žalované, není s ohledem na § 85 s. ř. s. podmíněna bezúspěšným vyčerpáním jiných právních prostředků ochrany nebo nápravy.

9. K žalobě se po usnesení o připuštění změny vyjádřila i žalovaná, a sice podáním ze dne 20. 10. 2025. Žalobu v něm označila za nedůvodnou a dále zejména uvedla, že po změně žalobcova zdravotního stavu došlo od 30. 10. 2024 k jeho pracovnímu zařazení u ANA – AQUALINE s.r.o. s trváním do 31. 1. 2025. Toto zařazení bylo ukončeno z důvodu neprokázání praktických dovedností žalobce. Znovu je žalobce pracovníčně zařazen od 21. 8. 2025, konkrétně na pozici třídič odpadů vnitřního provozu věznice. Žalovaná se ohradila vůči žalobním tvrzením, neboť není pravdou, že by na základě dotčeného lékařského posudku odmítala zařadit žalobce do práce; naopak, při první možné příležitosti jej zařadila do práce, která odpovídala jak jeho zdravotnímu stavu, tak i jeho zařazení v oddělení s vysokým stupněm zabezpečení Věznice Bělušice. Žalovaná též uvedla, že podle vyjádření vrchní sestry Zdravotnického zařízení Ministerstva spravedlnosti, Mgr. V. M., není v žalobcově zdravotní dokumentaci evidován žádný záznam o podání návrhu na přezkoumání dotčeného lékařského posudku o zdravotní způsobilosti.
10. Podle § 85 s. ř. s. platí, že *žaloba je nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.*
11. Soud si je vědom, že žalobce v podání ze dne 26. 9. 2025 požadoval změněným žalobním návrhem pouhé určení, že zásah byl nezákonný. Pro zodpovězení otázky, zda bylo pro přípustnost konkrétní zásahové žaloby nezbytné vyčerpat před jejím podáním bezvýsledně jiné prostředky ochrany či nápravy, je však rozhodující **povaha** žalobou vymezeného zásahu, nikoli jenom to, zda žalobce požaduje pouze deklarování nezákonnosti zásahu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu totiž ve svém rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, konstatoval: „*To samozřejmě neznamená, že by žalobce měl (nezávisle na tom, proti čemu se žalobou brání) možnost volby, zda užít žalobu čistě deklaratorní, či naopak záporní (zdržovací). Brání-li se žalobce před trvajícím zásahem, nemůže volit žalobu deklaratorní (a tím obejít příkaz zákona uplatnit nejprve jiné právní prostředky ochrany ve smyslu § 85 s. ř. s. – viz část III.2.F. shora). Soud si proto ve sporných případech musí nejprve ujasnit, a to ve spolupráci se žalobcem (§ 36 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), zda projednávaná žaloba je „záporní“, tj. směřuje proti zásahu, který doposud nebyl ukončen, anebo „určovací“, tedy směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Zatímco u určovací žaloby nezkoumá, zda se žalobce ochrany před zásahem či jiné*

formy nápravy mohl domáhat jinými právními prostředky, u záporní žaloby takové zkoumání provést musí.“

12. V nyní posuzované věci je zřejmé, že se žalobce změněnou žalobou brání zásahu žalované, který v době podání žaloby (21. 8. 2024) trval; žalovaná (dle žalobních tvrzení) odmítala zařadit žalobce k práci v rámci vykonávaného trestu odnětí svobody z důvodu lékařským posudkem shledané „pracovní nezařaditelnosti“ žalobce. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 21. 8. 2025, č. j. 21 As 20/2025-28, *„posudek o zdravotní nezpůsobilosti odsouzeného je tedy klíčovým podkladem pro ‚rozhodnutí‘ o jeho pracovním (ne)zařazení. Takové ‚rozhodnutí‘, které se zpravidla projeví v nečinnosti žalované (tj. odsouzený není odveden příslušníky vězeňské služby k výkonu práce), má veřejnoprávní povahu a může se negativně projevit v právní sféře stěžovatele“* (zvýraznění doplněno soudem). I zdejší soud se ztotožňuje s posouzením vymezeného zásahu jako zásahu spočívajícího v nečinnosti žalované. Žalobce se tedy žalobou ve znění připuštěné změny domáhá deklarace nezákonnosti zásahu žalované, který nebyl jednorázový, a z obsahu prvotního žalobcova podání ze dne 20. 8. 2024 očividně nebyl ani ke dni podání žaloby (21. 8. 2024) ukončen. Žalovaná tak **ke dni podání žaloby** očividně setrvala na svém „rozhodnutí“ o nezařazení žalobce do práce při výkonu trestu. Pro přípustnost takové zásahové žaloby tudíž bylo od počátku nezbytné, aby žalobce (bez ohledu na to, že se žalobní návrhem domáhá výslovně pouze určení nezákonnosti zásahu) před jejím podáním bezvýsledně vyčerpал ve smyslu § 85 s. ř. s. „jiné prostředky ochrany nebo nápravy“. Žalobce si totiž (při parafrázi výše citovaného rozsudku rozšířeného senátu č. j. 6 As 108/2019-39) nemůže pouhou deklaratorní formulací žalobního petitu zvolit, zda jím vymezený zásah je svou povahou zásahem trvajícím, anebo zásahem ukončeným, obejít tak v § 85 s. ř. s. zakotvenou podmínku přípustnosti zásahové žaloby (bezvýsledné vyčerpání jiných právních prostředků ochrany nebo nápravy), a popřít tak princip subsidiarity ochrany poskytované správními soudy. K tomuto přístupu, a to právě na podkladě zásahové žaloby osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, se Nejvyšší správní soud následně opakovaně přihlásil (srov. bod 17 rozsudku ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 As 134/2022-59, či bod 11 rozsudku ze dne 26. 5. 2023, č. j. 4 As 16/2023-39).
13. Pokud žalobce v podání ze dne 17. 10. 2025 namítal, že vymezený zásah žalované (byť svou povahou trvající) byl v mezidobí po podání žaloby již ukončen tím, že žalovaná žalobce (počínaje 30. 10. 2024) pracovně zařadila, činil tak nedůvodně. Žalobce se totiž dovolává skutečnosti, která nastala až po podání žaloby i po zahájení soudního řízení. Jak ovšem judikoval Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004-110, ustanovení § 85 s. ř. s. *„požaduje, v souladu s celkovou koncepcí subsidiarity soudní ochrany poskytované správními soudy, aby žalobce předtím, než se obrátí na soud, využil tohoto jiného právního prostředku, který má k dispozici. Nedosáhne-li jeho prostřednictvím ochrany nebo nápravy, tj. pokud jej bezvýsledně vyčerpá, může žalovat u správního soudu podle § 82 s. ř. s.“* (zvýraznění doplněno soudem). Nejvyšší správní soud na uvedenou úvahu navázal již výše odkazovaným rozsudkem ze dne 26. 5. 2023, č. j. 4 As 16/2023-39, v jehož bodu 24 ve vztahu ke kasační námitce, že krajský soud měl žalobce vyzvat k dodatečnému splnění podmínky přípustnosti zásahové žaloby dle § 85 s. ř. s., jednoznačně konstatoval: *„Judikatura Nejvyššího správního soudu byla ustálena v názoru, že prostředky nápravy ve smyslu § 85 s. ř. s. je třeba bezúspěšně vyčerpāt před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, jinak je žaloba nepřipustná (viz např. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 2 Afs 144/2004-110, rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2004, č. j. 3 As 52/2003-278, či rozsudky rozšířeného senátu NSS č. j. 1 Afs 58/2017-42 a č. j. 6 As 108/2019-39). Vychází z výslovné právní úpravy obsažené v § 85 s. ř. s. a § 46 odst. 1*

písm. d) s. ř. s., stejně jako z principu subsidiarity, na němž je správní soudnictví postaveno (§ 5 s. ř. s.).“ K tomu v závěru bodu 39 téhož rozsudku dodal, že „z povahy věci se přípustnost žaloby posuzuje v okamžiku zahájení soudního řízení“.

14. Obdobně i v rozsudku ze dne 15. 3. 2023, č. j. 3 As 366/2021-26, přitakal Nejvyšší správní soud závěru Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci, že *„podmínky přípustnosti žaloby se odvíjí od okamžiku, kdy byla žaloba soudu podána, a nepřípustnost žaloby tak nemůže být ‚zhojena‘ okolnostmi, které nastaly až po jejím podání“* (bod 16). Navázal pak postulátem, že *„podá-li žalobce klasickou zápůřčí zásahovou žalobu, aniž by vyčerpал prostředky ochrany, je taková žaloba nepřípustná dle odkazovaného § 85 s. ř. s. Pokud v průběhu řízení o žalobě zásah pomine a žalobce změní žalobu na ‚čistě deklaratorní‘, nestává se jen proto podaná žaloba zpětně přípustnou“* (bod 17 téhož rozsudku).
15. Soud si je rovněž vědom, že žalobce byl o možnosti změny žalobního typu (na zásahovou žalobu) poučen výše uvedeným usnesením až poté, co dle shodných tvrzení žalobce i žalované došlo k ukončení zásahu (tedy k zařazení žalobce k práci dne 30. 10. 2024). Prakticky tedy nepřipadá v úvahu, aby žalobce na poučení soudu o možnosti změny žalobního typu reagoval přizpůsobením žaloby na zápůřčí zásahovou žalobu. V době, kdy již zásah netrval, se totiž žalobce již nemohl změněnou žalobou s úspěchem domáhat vydání rozsudku, jímž by soud žalované přikázal zásah ukončit, zakázal v zásahu pokračovat či (s přihlédnutím k povaze nyní řešeného zásahu) nařídil obnovit stav před zásahem. Je však třeba zdůraznit, že soud nevytýká žalobci, že by snad výrokovým požadavkem na určení nezákonnosti zásahu nyní obcházel povinnost bránit se (v době podání žaloby) trvajícím zásahu zápůřčí zásahovou žalobou. Soud toliko konstatuje, že dobrodiní, kterého se žalobci dostalo v podobě poučení o odpovídajícím žalobním typu a o možnosti dodatečné změny žalobního typu, nezakládá výjimku ze zásady subsidiarity soudního přezkumu. Povinnost soudu poučit žalobce o nesprávnosti dosud uplatněného žalobního typu a o možnosti změny (přizpůsobení) podané žaloby chrání žalobce před nepříznivými důsledky případného odlišného právního názoru soudu ohledně přilehavosti zvoleného žalobního typu; zásada subsidiarity a s ní spojená povinnost bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany se však uplatní jak v případě řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, tak v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. Jinými slovy, žalobci muselo být již před podáním žaloby zřejmé, že nehlédě na zvolený žalobní typ a jeho správnost (žaloba proti rozhodnutí či žaloba na ochranu před nezákonným zásahem) je třeba před podáním žaloby dostupné jiné právní prostředky ochrany bezvýsledně vyčerpát, a měl tak tedy v zájmu zajištění přípustnosti budoucí žaloby učinit (s ohledem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího správního soudu) ještě před zahájením tohoto soudního řízení.
16. Soud setrvává na již dříve vyjádřeném názoru, že jiným prostředkem ochrany nebo nápravy, jež vězni poskytuje právní řád, a který lze bezesporu uplatnit i v případě faktické nečinnosti vězeňské služby při zařazení vězně k práci, je jak žádost odsouzeného u příslušného státního zastupitelství o dozor podle § 16a odst. 5 zákona o státním zastupitelství, tak i následná žádost odsouzeného o přezkoumání způsobu vyřízení tohoto podání u nejbližšího vyššího státního zastupitelství podle § 16a odst. 7 téhož zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 As 350/2020-36, odst. 17, případně též usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2023, č. j. 51 A 35/2023-28). Nadto v bodu 13 již výše citovaného rozsudku ze dne 26. 5. 2023, č. j. 4 As 16/2023-39, Nejvyšší správní soud připomenul, že *„judikatura Nejvyššího správního soudu konstantně za podmínku přípustnosti zápůřčí zásahové žaloby podané podle § 82 s. ř. s. osobou vykonávající trest odnětí svobody ve věci související s*

výkonem tohoto trestu považuje bezúspěšné vyčerpání podnětu k výkonu dozorové pravomoci státního zastupitelství dle § 16a zákona o státním zastupitelství, včetně žádosti o přezkoumání způsobu vyřízení jejího podání u nejbližšího vyššího státního zastupitelství dle § 16a odst. 7 téhož zákona“. Soud zdůrazňuje, že žalobce v nynější věci vymezil nezákonný zásah jako nepřidělování práce žalobci při výkonu trestu odnětí svobody práci v důsledku lékařského posudku žalované. Žalovaná je tedy původcem tvrzeného zásahu a lékařský posudek byl pouze jeho podkladem. Za tohoto stavu (vymezení zásahu) tak není důvod ustoupit z výše prezentovaného obecného judikатурního závěru, dle kterého jsou žádosti dle § 16a odst. 5 a 7 zákona o státním zastupitelství ve smyslu § 85 s. ř. s. jiným právním prostředkem ochrany, který je třeba pro přípustnost zásahové žaloby před zahájením soudního řízení bezvýsledně vyčerpat. Na tom nemění nic ani žalobcem namítaná odborná nezpůsobilost personálu dozorového (či nadřízeného) státního zastupitelství; jak totiž soud žalobce poučil ve výroku III. svého usnesení ze dne 1. 10. 2025, č. j. 141 A 29/2024-56, v nyní posuzované věci je třeba, s ohledem na zásadní význam obsahu lékařského posudku pro následný zásah žalované, za další z jiných právních prostředků ochrany nebo nápravy považovat také žalobcem zmiňovaný návrh na přezkoumání lékařského posudku dle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb. Pokud by přitom žalobce posledně uvedený návrh na přezkoumání posudku uplatnil, vyčkal jeho nepříznivého vyřízení, a až následně se obrátil s žádostí dle § 16a odst. 5 zákona o státním zastupitelství na příslušné krajské státní zastupitelství (a v případě neúspěchu následně s žádostí dle § 16a odst. 7 téhož zákona na nadřízené vrchní státní zastupitelství), státní zástupce by při vyřizování žalobcovy žádosti mohl ze způsobu vyřízení návrhu na přezkum lékařského posudku samozřejmě vycházet.

17. Soud nepřisvědčuje ani námitce žalobce, že v lékařském posudku byl poučen pouze o možnosti podat návrh na přezkum posudku dle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb. Lze přitom odkázat na již výše uvedené, tedy že zásah žalované měl spočívat v nepřidělování práce, přičemž posudek byl toliko podkladem pro tento postup. Z povahy věci je tak patrné, že spočíval-li zásah žalované v nepřidělování práce (projevujícím se neodvedením žalobce k práci), nebyl zde s ohledem na „nečinnostní“ povahu zásahu žádný reálný rámec, v němž by snad žalované měla vzniknout poučovací povinnost ve vztahu k žalobci ohledně možnosti uplatnění žádostí dle § 16a odst. 5 a 7 zákona o státním zastupitelství. Daná námitka žalobce je dle soudu ostatně zjevně účelová, neboť z žalobcových podání je zřejmé, že si žalobce byl vědom existence institutu žádosti ke státnímu zastupitelství o dozor, avšak jeho využití žalobce toliko na základě svých údajných předchozích zkušeností s konkrétním státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem nepovažoval za účelné (ostatně i kdyby tento postoj žalobce byl opodstatněný, mohl se stále s žádostí dle § 16a odst. 7 zákona o státním zastupitelství následně obrátit na nadřízené vrchní státní zastupitelství). Soudu je nadto z jeho činnosti známo, že žalobce institutu žádostí dle § 16a odst. 5 a 7 zákona o státním zastupitelství v minulosti vůči jinému zásahu žalované využil (řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 16 A 22/2024).
18. Na okraj soud podotýká, že dotčený lékařský posudek byl dle žalobních tvrzení (žalovanou nezpochybněných) vydán dne 13. 8. 2024, a tedy nejdříve tohoto dne se mohlo započít jednání žalované, v němž žalobce spatřuje nezákonný zásah (nepřidělování práce žalobci z důvodu posudkem shledané pracovní nezařaditelnosti). Již týden poté, dne 20. 8. 2024, žalobce sepsal návrh na zahájení tohoto soudního řízení, toto podání dne 21. 8. 2024 předal orgánu, který byl povinen je doručit, a následujícího dne, 22. 8. 2024, bylo doručením tohoto podání soudu zahájeno nynější soudní řízení. Již z tohoto „překotného“ sledu vyčtených

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

událostí je patrné, že i pokud snad žalobce uplatnil návrh na přezkoumání lékařského posudku (§ 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb.), jistě před zahájením tohoto soudního řízení nevyčkal jeho výsledku. Především to ale dokladuje, že žalobce (nehledě na to, jakým žalobním typem se na soud obrátil) postupoval ve zjevném rozporu se zásadou subsidiarity aktivace soudně správní ochrany (§ 5 s. ř. s.).

19. Jelikož tedy sám žalobce k výzvě soudu sdělil, že žádost dle § 16a odst. 5 ani odst. 7 zákona o státním zastupitelství ve vztahu k žalobou vymezenému zásahu před podáním žaloby neuplatnil (natož aby tyto prostředky ochrany bezúspěšně vyčerpal), soud konstatuje, že ke dni zahájení tohoto soudního řízení nevyčerpal žalobce bezúspěšně tyto právní prostředky ochrany nebo nápravy, a proto je jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, který v době zahájení tohoto soudního řízení trval, nepřípustná dle § 85 s. ř. s. Z daného důvodu soud žalobu výrokem I. tohoto usnesení odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) téhož zákona.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl výrokem II. tohoto usnesení podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., jež stanoví, že *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.*
21. Výrok III. tohoto usnesení pak vychází z § 35 odst. 10 věty první s. ř. s., dle kterého *platí odměnu i hotové výdaje ustanoveného zástupce stát.* Podle následující věty téhož ustanovení, je-li ustanovený zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento jeho nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zvláštního právního předpisu (jímž je zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů). Soud takto rozhodl o odměně pouze v rozsahu úkonů právní služby poskytnutých žalobci v řízení před krajským soudem, jež následovalo po zrušení dřívějšího odmítavého usnesení ze dne 27. 1. 2025, č. j. 141 A 29/2024-27, neboť o odměně a náhradě za předtím poskytnuté úkony právní služby bylo již pravomocně rozhodnuto jednak usnesením zdejšího soudu ze dne 15. 9. 2025, č. j. 141 A 29/2024-49 (co do úkonů zástupce v řízení o žalobě), jednak výrokem II. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2025, č. j. 21 As 20/2025-28 (co do úkonů zástupce týkajících se řízení o kasační stížnosti). Nyní přiznaná odměna tedy sestává z mimosmluvní odměny ve výši 4 620 Kč [§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] za každé ze dvou písemných podání ve věci samé (podání ze dne 26. 9. 2025 se změnou žaloby a podání ze dne 17. 10. 2025 s doplněním žaloby k výzvě soudu) dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, a ke každému z uvedených úkonů rovněž paušální náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Výslednou částku ve výši 10 140 Kč soud zvýšil o 21% sazbu daně z přidané hodnoty, jejímž je žalobcův ustanovený zástupce plátcem (tj. o 2 129,40 Kč).
22. S ohledem na výše uvedené přiznal soud výrokem III. tohoto usnesení ustanovenému zástupci za zastupování žalobce v dalším řízení o žalobě odměnu, náhradu paušálně určených hotových výdajů a náhradu daně z přidané hodnoty v celkové výši 12 269,40 Kč. Odměna bude ustanovenému zástupci vyplacena ve lhůtě 90 dní od právní moci tohoto usnesení, a sice z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem na účet, který ustanovený zástupce k takovému účelu určil v přípisu ze dne 16. 6. 2025.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 22. října 2025

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.